

Muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis* w lesie gospodarczym – związek między dziuplakiem wtórnym a cechami drzew i drzewostanu

Mateusz Ledwoń¹, Łukasz Piechnik², Przemysław Kurek³

1. Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk
ul. Sławkowska 17, 31-106 Kraków
E-mail: Ledwon@isez.pan.krakow.pl
2. Instytut Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk
ul. Lubicz 46, 31-512 Kraków
3. Zakład Ekologii Roślin i Ochrony Środowiska, Wydział Biologii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
ul. Umultowska 89, 61-614 Poznań

Muchołówka białoszyja jest ptakiem wróblowym gniazdującym w dziuplach naturalnych, preferującym stare lasy liściaste. W celu ochrony tego gatunku na terenie Unii Europejskiej tworzy się obszary Natura 2000. Niniejsza praca określa zależności między zagęszczeniem populacji lęgowej muchołówki białoszyjej a cechami drzew i drzewostanu w lesie gospodarczym Puszczy Niepołomickiej. Obszar ten jest jedną z najważniejszych ostoi tego gatunku w Polsce. W roku 2016, na 100 powierzchniach, o wielkości 10 ha każda, wykonano po dwa liczenia śpiewających samców. Powierzchnie badawcze zlokalizowano w lasach liściastych (dominacja dębu) oraz w lasach mieszanych (dominacja sosny). Na każdej powierzchni, na dziewięciu poletkach (łącznie 0,5 ha), notowano cechy drzew oraz drzewostanu. Zagęszczenie muchołówki białoszyjej było istotnie wyższe w lasach liściastych (Me = 4,0 p/10 ha) niż w lasach mieszanych (Me = 0,5 p/10 ha). W lasach liściastych zagęszczenie tego gatunku istotnie dodatnio korelowało z wiekiem drzewostanu, ilością posuszu stojącego, maksymalną średnicą drzewa oraz liczbą dziupli naturalnych. W lasach mieszanych zagęszczenie muchołówki białoszyjej dodatnio korelowało z liczbą posuszu stojącego, liczbą gatunków drzew, udziałem dębu, grabu oraz brzozy. Wyniki te potwierdzają, iż obecność muchołówki białoszyjej zależy od cech drzewostanu i drzew charakterystycznych dla starych lasów liściastych. Ponadto badania te wykazały, iż występowanie tego ptaka w lasach mieszanych zależy od udziału gatunków liściastych.

Badania były finansowane z środków Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w ramach grantu pt. „Kształtowanie się zasobów martwego drewna w siedliskach przyrodniczych w warunkach prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej” (Nr OR.271.3.9.215) oraz środków statutowych Instytutu Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk. Autorzy dziękują również Nadleśnictwu Niepołomice za umożliwienie prowadzenia badań na terenie Puszczy Niepołomickiej oraz wszystkim osobom, które brały udział w pracach terenowych.